No. 156. ANNO 1850. ARNHEMSCHE COURANT. Zaturdag 10 Augustus.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 5 aug. De Prins *von Wittgenstein*, van St. Petersburg komende, is hier gisteren gepasseerd, zich ijlings naar Karlsruhe begevende. Men wil weten, dat hij met eene geheime zending bij den groothertog belast is, die in verband schijnt te staan met het vertrek der Badensche troepen naar Pruisische garnizoensteden. Het bevestigt zich tevens, dat in eene aan de buitenlandsche mogendheden gerigte nota van den prins *von Schwarzenberg*, Pruisen in zeer nadrukkelijke bewoordingen aangeklaagd wordt, in dezen de bestaande verdragen verkracht en de bondswetten overtreden te hebben. Deze stap van het Oostenrijksche kabinet, wordt in onze politieke kringen als de voorlooper beschouwd van andere ernstige maatregelen, die Oostenrijk, in gemeenschap met andere Duitsche staten, nemen zal tegen deze inbreuk der militaire bonds-organisatie, zoo als die door vroegere bondsbesluiten is geregeld en vastgesteld.

— Eene mededeeling, die wij zoo even uit Stuttgart ontvangen, behelst het zeer gewigtige nieuws, dat Oostenrijk, Beijeren en Wurtemberg onderling overeen zijn gekomen, om, ter verhindering van verdere bloedvergieting, in de Sleeswijk-Holsteinsche quaestie te interveniëren. Er is sprake van eene bijeenkomst, welke deze drie Vorsten tot dat einde eerstdaags zullen houden, alsmede van het mobiel maken der troepen. Men verwacht officiëele mededeelingen nopens hetgeen in deze bijeenkomst, die op een Beijersch slot plaats heeft, besloten zal worden. Dit alles wordt mede door regtstreeksche berigten uit Weenen bevestigd, met bijvoeging, dat Saksen en Hanover uitgenoodigd zijn geworden, Holstein tegen een vijandelijken inval te beschermen. Daarbij wordt nog verklaard, dat men op de medewerking van Frankrijk rekenen kan, en dat deze mogendheid eene oorlogsvloot in de Deensche wateren zal zenden (?). Ofschoon dit alles tamelijk ernstige gevolgen kan na zich slepen, is het echter zeker, dat dit besluit van Oostenrijk algemeen in Duitschland zal toegejuicht en ondersteund worden. Oostenrijk wint hierdoor oneindig in de openbare meening ten koste van Pruisen.

Frankfort, 6 aug. De Keurvorst van Hessen is gisteren van Kassel op zijn kasteel Philippsruhe teruggekomen. Het gerucht dat het ministerie *Hassenpflug* gezamentlijk zijn ontslag ingeleverd heeft, is ongegrond. In sommige kringen verzekert men, dat *Hassenpflug* besloten heeft nog eens tot de ontbinding des landdags over te gaan, wanneer deze weder stelselmatige oppositie wilde maken. Naar het schijnt zoude de gelegenheid daartoe kunnen ontstaan, daar de keuzen weder meestal in democratischen zin uitvallen. Van de 48 leden behooren reeds 21 tot de democratische en 16 tot de constitutionele partij. Het ministerie *Hassenpflug* zal geene enkele stem voor zich hebben.

— Naar men verneemt zal de Aartshertog *Albrecht*, die in de aanstaande week te Mainz verwacht wordt, aldaar geruimen tijd blijven. Ook de Prins van Pruisen en Prins *Adalbert* worden eerstdaags in die vesting verwacht.

— Onder de staatkundige veroordeelden, aan wie de Keizer van Oostenrijk onlangs amnestie geschonken heeft, behoort ook de heer *Raveaux*, broeder van den ex-rijksregent.

Hamburg, 4 aug. Door onderscheidene dagbladen zijn bijzonderheden nopens den veldslag bij Idstedt medegedeeld, die echter allen meer of minder onnaauwkeurig zijn. Uit eene goede bron verneemt men daaromtrent het volgende: De stelling bij Idstedt wordt gewoonlijk als verschanst voorgesteld; dit was echter niet zoo; alleen waren in het centrum voor de artillerie eenige aarden werken opgeworpen. Verder is in deze stelling door de Sleeswijk-Holsteiners niet gestreden; maar vóór dezelve en [illegible] aanvallenderwijze. Een aanval op de stelling [illegible] heeft in het geheel geen plaats gehad. Het is echter waarschijnlijk dat die zou plaats gevonden hebben, zoo *Willisen* den aftogt niet had geboden. Het centrum is alzoo niet in verwarring gebragt, noch zelfs teruggedreven; integendeel gaf *Willisen* het bevel tot den aftogt van alle brigades te gelijk en werd dit bevel gelijktijdig uitgevoerd. Oorzaak van die order was de vrees van den generaal, dat de Deensche linkervleugel hem in den rug zou vallen. Op deze wijze wordt het dan ook verklaarbaar, hoe de aftogt met eene zoodanige orde heeft kunnen plaats hebben, dat zelfs niet een enkele amunitiewagen verloren ging. De meeste correspondenten hebben aan *v. d. Tann* een bijzonder kommando toegewezen. Deze bevond zich echter als chef van den staf steeds bij den persoon van den generaal *Willisen*, in het centrum. De linkervleugel werd door den generaal graaf *Baudissin*, de regter door *v. d. Horst* en den kolonel *Abercron* gekommandeerd.

Wat de resultaten van den slag betreft, zij zijn de volgende: De Denen hebben het terrein op Flensburg tot aan den Eckernförder zeeboezem en westelijk tot aan de Treene bezet. In handen van de Sleeswijk-Holsteiners bevinden zich nog de beide Sleeswijksche vestingen Friedrichsort en Rendsburg, de geheele noordelijke oever der Eider, de steden Husum, Friedrichsstedt, Tönningen en Garding, alsmede het geheele Friesche Marschland. Ruim een derde gedeelte der Sleeswijksche bevolking is alzoo nog aan het Stadhouderschap onderworpen. Van het hoogste belang voor de Denen is de verovering van de vesting Rendsburg, daar zonder deze het bezit van iederen voet gronds in Sleeswijk onzeker en vooral in den winter onhoudbaar is. Het is daarom meer dan waarschijnlijk, dat de Denen eerstdaags een aanval op Rendsburg zullen bewerkstelligen.

Weenen, 3 aug. Het plan, om den staat van beleg alhier op te heffen, is weder opgegeven, zoo men zegt, hoofdzakelijk ten gevolge van eenige demonstratiën, die beraamd waren bij gelegenheid van de terugkomst der personen, welke onlangs vrijstelling van straf gekregen hebben.

Weenen, 4 aug. De vermindering van het leger zal, naar men verzekert nog aanzienlijker zijn dan men eerst meldde.

— Het lot der stad Krakau vindt hier veel deernis. Van staatswege is 100,000 gl. voor openbare en bijzondere gebouwen aangewezen.

Berlijn, 4 aug. Den 2den aug. hebben te Londen conferentiën plaats gehad, waarbij de Deensche, Fransche, Russische en Zweedsche gezanten, benevens de Britsche minister van Binnenlandsche Zaken tegenwoordig waren; de Oostenrijksche zaakgelastigde woonde die bijeenkomst bij; daarin werd besloten, dat ingevolge het vredesverdrag, den 2den juli tusschen Pruisen en Denemarken gesloten, eenige wijzigingen in het protocol van 4 juli moesten worden gebragt. De Oostenrijksche zaakgelastigde verzocht om de wijzigingen aan zijn hof ter goedkeuring voor te leggen, weshalve het protocol voor hem en voor den Pruisischen gezant, die de bijeenkomst niet bijwoonde, ter teekening open te laten. In het protocol wordt gezegd, dat de integriteit van de Deensche monarchie, ook voor het behoud van den Europeschen vrede hoogst gewigtig zijnde, de regeringen van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittanje, Pruisen, Rusland en Zweden, op aanzoek van den Koning van Denemarken, hebben besloten te verklaren, dat tusschen hunne kabinetten de meeste overeenstemming op dit punt heerscht, en zij hunne gevolmagtigden in conferentie vergaderd, hebben gemagtigd de verklaring af te leggen: Dat de eenparige wensch dezer mogendheden is, dat de Deensche monarchie in hare intregriteit zal worden gehandhaafd, dat zij de wijsheid erkennen van de inzigten des Konings van Denemarken, om de erfopvolging van zijn Huis zoo te regelen, dat daardoor de schikkingen tot bereiking van bovengemeld doel kunnen bevorderd worden, zonder de betrekkingen van het Hertogdom Holstein met den Duitschen bond te benadeelen; dat zij zich verheugen over het teekenen van het vredesverdrag tusschen Denemarken en Pruisen, hetwelk zij hopen, dat het herstel van den vrede ten gevolge zal hebben, en dat zij, wenschende om, zooveel in hun vermogen is, de regeling der erfopvolging te bevorderen, zich voorbehouden, later eene overeenkomst te treffen, welke aan deze regeling meerdere vastheid geeft door eene acte, welke door geheel Europa erkend wordt. Verder is overeengekomen, dat de onderhandelingen te Londen zullen worden gevoerd en de genoemde regeringen hare vertegenwoordigers met de noodige volmagten zullen voorzien.

Berlijn, 5 aug. Het kabinet van Weenen heeft nu aan den kommandant van Meints ten stelligste bevolen, om het passeren van Badensche troepen naar Pruisische garnizoenssteden, des noods met geweld van wapenen te verhinderen. Hoewel dat bevel weinig beteekent, daar bovengenoemde troepen den weg over land kunnen nemen, zoo kan men toch verwachten, dat ons kabinet al het gewigt van deze vijandelijke demonstratie gevoelen zal. Naar men verneemt, zou dit conflict dan ook het ingesluimerde zelfgevoel onzer regering weder in beweging gebragt hebben.

— Oostenrijk heeft zijnen gezant te Londen, den baron *Koller*, in last gegeven, om het protocol der Londensche conferentie te onderteekenen, en wel met de bijvoeging: onverminderd de regten van den Duitschen bond.

— Het gerucht is hier in omloop, dat tusschen Beijeren, Wurtemberg, Saksen en Hessen een bijzonder verbond zou zijn gesloten, waarin Beijeren het voorzitterschap zou uitoefenen. Hanover — voegt men er bij — zou niet ongenegen wezen om tot dit verbond toe te treden.

Berlijn, 6 aug. Men heeft hier stellige berigten ontvangen, dat de gezagvoerder van de *Gefion* de Pruisische vlag niet heeft willen nederhalen en dit ook niet gedaan heeft. Tusschen hem en den Deenschen generaal werd eene briefwisseling in de Fransche taal gevoerd. Eindelijk moest de Deen toegeven dat de Pruis daarvan berigt aan zijne regering zou zenden, en dit geschiedde door middel van depeches, welke tot het naastbij gelegen station onverzegeld bleven.

— Het uit Hamburg medegedeelde berigt, dat Pruisen gedreigd zou hebben met zijn observatie-korps aan den oorlog deel te nemen, ingeval Denemarken de Eider overschrijdt, is van grond ontbloot. (Even ongegrond is ook het heden door een Antwerpsch blad medegedeelde berigt uit Keulen, dat Pruisen besloten zou hebben twee legerkorpsen van 80,000 man te zenden, het een naar Sleeswijk-Holstein, het andere in de Pruisisch-Saksische provinciën. Dit berigt is waarschijnlijk een uitvloeisel van het bovengemelde uit Hamburg.)

Uit Erfurt heeft men berigt, dat zich daar eenige cholera-gevallen hebben voorgedaan. Ook in onderscheidene oorden van het regerings-district Potsdam heeft zich die ziekte vertoond, doch gelukkig in geen hevigen graad.

— De hoogeschool te Halle heeft den 3den augustus een groot verlies geleden. De hoogleeraar in de scheikunde, *R. Marchand*, is daar in bloeijenden ouderdom aan de gevolgen der cholera overleden.

ENGELAND.

Londen, 5 aug. Het stoomschip *Hibernia* heeft tijdingen medegebragt uit New-York tot 25 juli. De president *Fillmore* had een nieuw ministerie aldus zamengesteld: Buitenlandsche Zaken *Daniel Webster*, Binnenlandsche Zaken *James A. Pearce* (later vervangen door den Hr. *Conrod*); financiën *Corwin*, marine *W. A. Graham*, oorlog *Edward Bates*, justitie *J. J. Crittenden*, postmeester-generaal *Nathan K. Hall*. De zamenstelling van dit kabinet had algemeen genoegen gegeven. Men dacht, dat de slavenquaestie binnen eene week tot haar beslag zoude komen, naardien dezelve alle partijen begon te vervelen. De president had op den 21sten zijne eerste mededeeling aan het kongres in den vorm eener boodschap gerigt, betrekking hebbende op het met de regering van Nicaragua gesloten traktaat nopens het door dat land aan te leggen scheepvaartskanaal.

De ter dood veroordeelde professor *Webster* had geene kans op verzaching van straf; de executie was op 30 juli bepaald.

Te New-York had een vreeselijke storm veel schade veroorzaakt; verscheidene personen hadden daarbij het leven verloren; vele andere steden hadden mede zwaar geleden.

Te San Francisco had een nieuwe brand voor ongeveer 5 millioen dollars schade te weeg gebragt. In de mijn-districten werden steeds nieuwe massa's goud ontdekt. Te New-York was voor 250,000 doll. stofgoud aangebragt, behalve hetgeen de passagiers met zich voerden.

Londen, 6 aug. Bij de gisteren in de wijk Lambeth gehouden stemming voor een lid des parlements, heeft de schout-bij-nacht sir *Ch. Napier* de meerderheid verkregen.

— Gisteren is dr. *Gorham* (die zoo bekend geworden is door zijn proces tegen den bisschop van Exeter, dat hij ten slotte gewonnen heeft) door sir *H. J. Fust*, president van het *Court of Arches* te Canterbury, geïnstalleerd als predikant van Bampford Speke in het graafschap Devon.

— Op 29 juli is te Birmingham door de politie eene aanzienlijke in-beslag-neming van valsche Oostenrijksche bankbilletten geschied. De Oostenrijksche regering, de lucht gekregen hebbende, dat in Engeland zulke billetten vervaardigd werden met het doel om ze later in Oostenrijk te verspreiden, en dat zekere *James Hill* te Birmingham daarbij de voornaamste deelhebber was, zond berigt daarvan herwaarts over, hetwelk tot de arrestatie van dien persoon leidde. Men vond voor £ 15,000 van de bedoelde valsche billetten bij hem, alsmede een aantal valsche billetten van de banken van andere landen.

— Alhier is de tijding ontvangen dat het schip *Corsair*, met 300 landverhuizers van Liverpool naar New-York vertrokken, bij New-Foundland is vergaan. De passagiers en de equipage hebben het land weten te bereiken, doch later hebben zich plunderaars op het wrak begeven en alle bagage en goederen van de landverhuizers weggeroofd.

Den 19den juli is het van Livorno naar New-York stevenende Amerikaansche schip *Elizabeth* gestrand bij Fire Island en geheel verbrijzeld. Eenige van de passagiers en equipage zijn gered, doch 8 anderen verdronken.

Het ijzeren stoomschip *Prince Arthur*, van 100 paardenkracht, is na eergisteren morgen van Preston te zijn vertrokken, in den avond van dien dag gezonken, ten gevolge van een plotseling ontstaan lek. De passagiers zijn met booten aan wal gebragt, doch twee stokers zijn verdronken en de machinist is op eene plank aan strand gedreven.

Op het meer Windermere in Schotland is de stoomboot *Lord of the Isles* bij nacht in brand geraakt en grootendeels vernield. Gelukkiglijk is er geen verlies van menschenlevens bij te betreuren.

— In Texas is het geschil met Nieuw Mexico over een afstand van grondgebied de aanleiding tot veel beweging. Op de St. Hyacinthsvlakte is [illegible] volksvergadering gehouden, waarin [illegible] nomen, strekkende om het gedrag [illegible] van de Unie (die de veroveringsplannen [illegible] heeft tegengewerkt) af te keuren, [illegible] gouverneur van Texas te verzoeken, [illegible] Santa Fé in staat van [illegible]. De bijeengekomenen wilden ook, [illegible] Vergadering van den staat tegen [illegible] opgeroepen zou worden.

— Berigten van Buenos-Ayres 18 en Montevideo 22 mei, via Rio-Janeiro ontvangen, houden in, dat de

Fransche admiraal *Leprédour* nog niets met zijne onderhandelingen gevorderd was, in weerwil der concessiën, die hij had gedaan of nog wilde doen. Men was algemeen van oordeel, dat *Rosas* het nog wel eenige dagen op de lange baan zou schuiven en dan een contra-ontwerp zou voorstellen, dat aan het oordeel van het Fransche gouvernement zou moeten onderworpen worden, dat hij op die wijze weder tijd zou winnen. Over de aanhangige onderhandelingen is nog altijd niets uitgelekt; maar de aankomst der Fransche expeditie te Montevideo zal bevorens nog wel eenige ophelderingen vereischen, dat zij daadwerkelijk het *statu quo* verandert.

BELGIE.

Brussel, 7 *aug*. De Fransche Wetgevende Vergadering heeft gisteren de wets-ontwerpen op de spoorwegen, waarmede zij zich sinds eenige dagen bezig hield, met 298 tegen 228 stemmen definitief aangenomen. Dit besluit werd voorafgegaan door een ander dat niet zeer aangenaam aan de spoorweg-maatschappijen zal zijn, namelijk de verpligting om de rijtuigen der derde klasse te bedekken en met glazen te voorzien. Een amendement strekkende om aan de maatschappijen, ter vergoeding van die meerdere onkosten, eene verlenging der concessiën van vijf jaren toe te staan, werd met 281 tegen 268 stemmen verworpen.

De vergadering is vervolgens teruggekomen op het wets-ontwerp betreffende de bank van Frankrijk. Zij heeft het amendement van den heer *Sauteyra*, strekkende om de uitgifte van klein bankpapier te bevorderen, verworpen.

Er zijn weder ongegronde geruchten in omloop geweest. De laatste dagen der zitting, die zeer waarschijnlijk in deze week gesloten zal worden, zijn gekenmerkt door eene soort van instinctmatige huivering, die veel overeenkomst heeft met de vrees voor eene verrassing, voor een belangrijk en onverwacht incident. Eenige spreken van een voorstel der Bergpartij, andere van gewigtige discussiën over eene zaak van ernstigen aard; men gaat zelfs zoo ver van te gewagen van de aanbieding eener buitengewone toelage van den President. Men behoeft echter niets van dit alles te vreezen.

Een meer zeker feit is het, dat het conflict hetwelk er bestaat tusschen den minister van Oorlog, die het vertrouwen van den President bezit, en den generaal *Changarnier* die eenen grooten aanhang in de vergadering heeft, blijft bestaan, zelf toenemende is. De sympathie der vergadering voor genoemden generaal is op nieuw in de bureaux gebleken, bij gelegenheid van een wets-ontwerp betreffende de verleening van het noodige krediet voor een kamp te Versailles. Het plan tot dat kamp was ontworpen door den heer *d'Hautpoul*, en zoo de generaal *Changarnier* al niet bepaald daartegen is, dan is hij voor het minst niet zeer ten gunste van hetzelve gestemd. De vergadering heeft dit dan ook met weinig ingenomenheid ontvangen, en de commissie die benoemd werd om het te onderzoeken, heeft tot haren President en secretaris twee leden gekozen die zich bepaald daartegen verklaard hebben. Het gerucht heeft geloopen, dat de regering, bij deze houding der vergadering, genegen zoude zijn de oprigting van een kamp te Versailles op te geven. Evenwel is dit gerucht nog geene zekerheid.

Men begint er ernstig over te spreken om de laatste kieswet, terstond na het einde van de prorogatie, weder in behandeling te nemen. Men weet dat er reeds een voorstel in dien geest is aangeboden. De commissie belast met het onderzoek daarvan heeft haar rapport uitgebragt, waarbij wel is waar tegen het in beraadslaging nemen, wordt geadviseerd, maar op zeer gematigden toon en zwakken grond. Men verwacht derhalve dat de meerderheid, na de prorogatie, voor hare afschaffing of ten minste voor hare wijziging zal zijn.

Het dagblad van Aken meldt als stellig, dat de Pruisische regering het houden van het congres der legitimisten, het zij te Aken, het zij in eenige andere plaats van dat land, heeft verboden. Een berigt uit Parijs had hiervan ook reeds melding gemaakt. Desniettemin gelooven wij, dat men daaraan geen onvoorwaardelijk geloof behoort te slaan.

De berigten uit Italie blijven zonder staatkundige belangrijkheid, zoo men daarvan echter uitzondert de bijna vijandige houding die er bestaat tusschen het hof van Rome en dat van Turijn, ter zake van de wetten *Siccardi*. Hierin ligt de kiem van eenen ernstigen strijd tusschen de beide regeringen. Men schijnt te vreezen, dat al de bisschoppen het voorbeeld der aartsbisschoppen van Turijn en Sassari zullen volgen, die, zoo als men weet, deze wetten

 hebben aangevallen, dat de regtbanken hen ... moeten veroordeelen. ... zoude er een ... conflict ontstaan tusschen de geestelijkheid en de regering aan den eenen kant, en tusschen het hof van Rome aan den anderen. ... van den Paus genen achtenswaardigen Romeinschen prelaat naar het hof van Turijn heeft gezonden, ten einde zich met den heer *d'Azeglio*, eerste minister van Koning *Victor Emmanuel*, te verstaan, over het zoo spoedig mogelijk vereffenen van die gevaarlijke moeijelijkheden.

De geruchten omtrent eene ministeriëele crisis die te Madrid in omloop waren, hebben zich niet verwezenlijkt; het kabinet is niet veranderd.

De regering heeft besloten eene aanzienlijke versterking naar het eiland Cuba te zenden.

De Cortes zijn in Portugal den 20sten juli gesloten, nadat zij gedurende zes maanden bijeen waren geweest. Voor dat zij uiteen zijn gegaan hebben zij onderscheidene gewigtige besluiten genomen.

— De vermaarde luchtreiziger *le Poitevin*, zal bij gelegenheid der feesten te Doornik, in de eerste dagen der maand september te geven wegens het bezoek des Konings, aldaar eene luchtreis te paard ondernemen. De stedelijke regering heeft hem daarvoor eene som van zes duizend francs toegezegd.

— Het plan van den straatweg van Turnhout naar Tilburg, door Belgische en Nederlandsche ingenieurs opgemaakt, is aan de goedkeuring der beide regeringen onderworpen. De weg zal loopen door Ravels, Weelde, Poppel en Goirle. Men hoopt, dat nog dit jaar met de werkzaamheden een begin zal worden gemaakt.

FRANKRIJK.

Parijs, 6 *aug*. Het Fransche eskader der Middellandsche zee, onder de bevelen van den vice-admiraal *Parceval Deschênes*, is den 26sten juli de zeeëngte van Gibraltar doorgestevend. De Parijsche bladen meldden, dat het naar Cherbourg koers zetten zou, maar de Spaansche bladen berigten daarentegen, dat het zich naar Martinique begeeft en dan naar Buenos Ayres zal stevenen, om de magt onder den admiraal *Leprédour* te versterken. Op eene officieele wijze is niets bepaalds bekend geworden, maar dit berigt treft toch op vrij merkwaardige wijze zamen met het afspringen der reis van den President der Republiek naar Cherbourg.

Het gemelde eskader bestaat uit de linieschepen *Friedland*, *Valmy*, *Jemmapes*, *Hercule*, *Iéna*, *Jupiter* en *Inflexible*; de stoomfregatten *Descartes*, *Cacique*, en *Magellan*, en de stoomkorvet *Caton*.

— Deze hoofdstad is op dit oogenblik voor een groot gedeelte geïnundeerd. Om 1 uur des middags begon een onweder los te breken, dat een uur aanhield en de straten der noordelijke stad, uitloopende op de boulevards, geheel onder water zette.

Te 4 ure kwam er een tweede onweder op, nog verschrikkelijker dan het eerste en eerst te zeven ure bedaarde het eenigzins.

Het water stond in onderscheidene magazijnen en winkels; vele bakkers konden niet werken.

't Gezigt dat de straten, de rijtuigen en de voetgangers opleverden, was soms akelig, soms koddig. Enkele jongens namen te midden der algemeene ontsteltenis, een straatbad.

Te half acht ure was het water in de straten vallende, doch te 10 ure was men weder bevreesd voor een nieuw onweder. Men weet nog niet of er menschenlevens zijn te betreuren, doch koestert daarvoor wel eenige vrees.

— Van ... den Hoogen Raad voor het openbaar onderwijs, *Bellaguet*, kandidaat in de letteren en directeur van een opvoedingsgesticht te Parijs, *d'Alzou*, directeur eener school te Nimes en *Labbé*, kandidaat in de letteren en directeur eener school te Yvetot.

De President der Republiek heeft bij dekreet van 29 juli benoemd tot leden van de permanente-sectie van den Hoogen Raad voor het openbaar onderwijs *Thenard*, prof. in de letteren; *Orfila*, prof. in de geneeskunde: *Saint-Marc de Girardin*, prof. in de letteren; *Dubois*, gewezen directeur der normaalschool; *Poinsot*, lid der akademie; *Cousin*, id. *Giraud*, ex-professor in de regten en *Daniel*, rector der akademie te Caen.

Bij dekreet van 5 juli zijn voor het zittingjaar 1850—51 benoemd tot vice-president van den raad: *Thiers*, en tot secretaris *St. Marc de Girardin*, lid der permanente sectie.

Bij een besluit des ministers van Openbaar Onderwijs van 5 juli is *Thénard* benoemd tot president, en *Giraud* tot secretaris van de permanente sectie van den raad voor het zittingjaar 1850—51.

De minister van Onderwijs heeft den hoogen raad voor het openbaar onderwijs tegen 13 augustus buitengewoon bijeengeroepen. Die zitting zal acht dagen duren.

— Reeds bestaan hier een aantal vennootschappen die van het vervoer naar Californie of van de goudgraving aldaar winst zoeken te trekken. Dezer dagen is weer door een scheepskapitein *J. Langlois*, eene *Fransche scheepvaart-compagnie* opgerigt, wier eenig doel is een geregeld vervoer van personen en goederen van Havre over Panama naar San Francisco daar te stellen; haar kapitaal, ten bedrage van vijf millioen francs, is dadelijk grootendeels volteekend door de handelaars en reeders onzer zeehavens. Om aan deze vennootschap aanstonds het vervoer van een groot aantal personen naar de goudstreek te verzekeren, is eene loterij uitgedacht, voor welke reeds de vergunning der regering is verworven. De loterij zal bestaan uit zeven millioenen loten, elk kostende een franc, en uit zeventig prijzen, die te zamen een millioen en 200,000 francs bedragen. De eerste prijs zal zijn een staaf goud van ... 130 kilogrammen zwaarte en ter waarde van fr. 400,000, de tweede een staaf goud van fr. 200,000, de derde een van fr. 100,000 enz. De zuivere opbrengst dezer loterij zal aangewend worden, om 5000 landverhuizers, welke te arm zijn tot goedmaking der kosten van den overtogt, en welke door de Fransche regering zullen worden aangewezen, naar Californie over te voeren en hun aldaar nog gedurende de eerste veertien dagen na de aankomst voeding en huisvesting te verleenen, na verloop van welken tijd zij zich zullen moeten helpen. De regering heeft aan de compagnie voor de eerste onderneming een lokaal verschaft, en het bestuur der politie te Parijs zal binnen weinige dagen beginnen aanvragen aan te nemen van degenen, welke van deze gelegenheid tot kostelooze landverhuizing willen gebruik maken. Het toezigt over de loterij is opgedragen aan vijf mannen van aanzien en goeden naam. De vennootschap stelt zich voor, zoodanige schikking te maken dat de overtogt van Havre naar San Francisco in den tijd van zeventig dagen kan plaats hebben, en zendt daartoe den heer *F. Mallefille*, een bekend schrijver, naar Panama.

— Men berekent dat het aantal exemplaren van dagbladen die op de straten van Parijs verkocht worden, door de wederinvoering van het zegel met *een derde* verminderd is.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 8 *aug*. Uit de *Boekzaal* blijkt, dat de H. E. G. heer *Groen van Prinsterer*, ambachtsheer van Ursem (onder Hoorn), verzocht heeft, bij de openbare vermelding van eene daar plaats gehad hebbende beroeping, ter algemeene kennis te brengen, dat Z. H. E. doordrongen van het beginsel van de onafhankelijkheid der kerk en met achterstelling van alle andere bedenkingen aan het voorstaan daarvan, voor eens en *voor altijd afstand gedaan heeft van het regt van agreatie* en voornemens is dezen afstand op legale wijze te bekrachtigen.

— De mededeelingen aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, omtrent de Nederlandsche bezittingen in de West-Indiën, betreffen, behalve de kolonie Suriname, ook in de eerste plaats het eiland Curaçao; wijders Aruba en Bonaire, en voorts de eilanden St. Eustatius, Saba en St. Martin (Nederlandsch gedeelte) welke als buiten-bezittingen van het hoofd-eiland Curaçao kunnen worden aangemerkt.

Curaçao is bevolkt met 10,558 vrije personen en 5585 slaven. De vermeerdering der bevolking, door het grooter aantal geboorten dan dat der sterfgevallen, is jaarlijks van $1\frac{11}{100}$ ten honderd voor de vrijen, en van $2\frac{1}{10}$ voor de slaven. Bonaire telt 1401 vrijen en 721 slaven; Aruba 2... vrijen en 579 slaven. Op de beide laatstgenoemde eilanden heeft het aantal der geboorten gedurende 1848 dat der sterfgevallen overtroffen, zoowel voor de vrijen als voor de slaven. De zedelijke en stoffelijke gesteldheid der slaven blijft zich voortdurend boven die der andere slavenhoudende bevolking gunstig onderscheiden.

De landbouw op deze eilanden is beperkt, en ... bevolking. De uitvoer van zout is gedurende het jaar 1848 geweest 39,204 vaten. Van de cultures, voor rekening van de regering op dit eiland ondernomen, zijn die van de *behen-olie* en het *pita-vlas*, ingevolge Koninklijk besluit, gestaakt, omdat de prijzen niet genoegzaam waren om de kosten te dekken. Daarentegen zal de cultuur van de *aloë*, de *nopal* en de *cochenille* worden voortgezet. In 1848 heeft de oogst dezer gewassen geleverd *f* 65,775; dat is, *f* 17,529. meer dan in 1847. De waarde der aloë en nopal-planten werd geraamd op *f* 154,331. Men meent steeds te mogen verwachten, dat cochenille een stapel-product voor de drie eilanden kan worden, hoedanig er, buiten het zout, niet worden gevonden. De kolonisten schijnen echter, hetzij uit voorzigtigheid, hetzij door gebrek aan middelen te worden teruggehouden, om zich, in navolging der gouvernements-ondernemingen, op deze cultuur toe te leggen.

De scheepstimmerwerven vinden er voortdurend werk. Het vervaardigen van strohoeden, meubelen en sigaren levert artikelen van uitvoer ... deeligen arbeid. De ... zijn voor de *goudgraverijen* 187 verloven uitgegeven, om eene bepaalde uitgestrektheid gronds te doorzoeken. De uitkomsten zijn niet bekend; maar de omstandigheid, dat de bevolking, zoodra deze anderen arbeid kan bekomen, de goudgraverij laat varen, doet onderstellen, dat de daarmede te behalen voordeelen niet belangrijk zijn.

De handel, ofschoon, in vergelijking met vroegere die was in het midden van de vorige eeuw, aanmerkelijk afgenomen, is niet onaanzienlijk. Sedert 1828 is Curaçao eene vrijhaven. De invoeren, op 11 millioen geraamd, hebben plaats gehad met 7.. vaartuigen, metende 36,758 tonnen. De ... invoeren geschiedden met 35 schepen van Noord-Amerika; met 46 van St. Thomas, ... de tegenoverliggende kust, Coro, ... enz.; met 13 van Cuba, en met 13 van Porto Rico. De uitvoer heeft bedragen eene waarde van ruim 7 tonnen gouds, naar Noord-Amerika. Daarop volgt in belangrijkheid de handel op Venezuela. Op Bonaire zijn ingeklaard 209 vaartuigen; op Aruba 129.

Op de 3 eilanden is aan 1268 leerlingen onderwijs gegeven. Op de plantagie Barber, het eigendom van den bisschop *van Cytrum*, onderwijzen geestelijke zusters.

Ten aanzien van den omloop en den omzet van het geld, is de gesteldheid der koloniën bevredigend. Sedert 1826 is het Nederlandsche muntstelsel op Curaçao van kracht. De Nederlandsche munt wordt er echter minder aangetroffen, dan sommige vreemde

munten, en de Fransche vijf francs stukken zijn er gangbaar.

De Curaçaosche bank is, hoezeer in mindere mate dan aanvankelijk werd verwacht, bij voortduring op een voordeeligen voet werkzaam geweest, en heeft aan de kooplieden, welke met geene groote kapitalen handelen, op velerlei wijze gemak en voordeel verstrekt.

De bevolking van Eustatius, Saba en St. Martin bedraagt 7271 hoofden. Op St. Eustatius, alwaar in het laatst der vorige eeuw een aanzienlijke handel werd gedreven, zijn, door velerlei rampen en oorzaken, slechts geringe sporen van dien bloei overgebleven. In 1848 zijn aldaar aangekomen en vertrokken 288 schepen, metende 7971 tonnen. De uitvoer van St. Martin bestaat voornamelijk uit zout. Daarvan zijn in 1848 uitgevoerd 283,000. vaten

De plotselinge emancipatie der slaven in de Fransche West-Indische bezittingen heeft alleen op St. Eustatius en op St. Martin eenige beweging onder de negers te weeg gebragt; inzonderheid op dit laatstgenoemde eiland, hetwelk Nederland in gemeenschap met Frankrijk bezit. De goede houding van het bestuur en der bevolking en eenige verleende militaire hulp van Curaçao, hebben orde en veiligheid voor personen zoowel als voor eigendommen gehandhaafd, maar vooral ook de verstandige maatregelen der eigenaren, welke met hunne slaven zijn overeengekomen, om deze voor loon te laten arbeiden, en daarbij van de zijde der regering met een voorschot van f 10,000 te gemoet zijn gekomen, om hunne bedrijven te kunnen voortzetten.

's Gravenhage, 7 aug. Men verneemt, dat de orde van verkoop van de Galerij van Wijlen Z. M. Koning *Willem II* thans bepaald is als volgt:

Maandag, 12 augustus, bladz. 47 van den catalogus, no. 107 à 82, Hollandsche school; pag. 23, no. 49 à 62, Vlaamsche school; pag. 48, no. 108 à 115, Fransche school.

Dingsdag, 13 augustus, pag. 81, no. 1 à 80, hedendaagsche school.

Woensdag, 14 Augustus, pag. 1, no. 1 à 48, Vlaamsche school; pag. 52, no. 116 à 139, Duitsche en Spaansche school.

Donderdag, 15 augustus, pag. 110, no. 81 à 163, hedendaagsche school.

Vrijdag, 16 augustus, pag. 58, no. 140 à 192, Italiaansche school; pag. 27, no. 63 à 81, Vlaamsche school.

Maandag, 19 augustus en volgenden dag, pag. 171, de standbeelden, busten en teekeningen van no. 1 tot het einde.

— Aan heeren kunstliefhebbers en handelaars wordt berigt, dat de galerij schilderijen enz., van wijlen Z. M. *Willem II*, nog tot vrijdag den 9den augustus, dagelijks, van 's morgens 10 tot 's namiddags 5 ure, te bezigtigen zal zijn; terwijl dezelve op zaturdag en zondag, den 10den en 11den augustus, finaal zal worden gesloten.

's Gravenhage, 8 aug. Bij Zijner Majesteits besluit van den 5den augustus 1850, no. 48, is benoemd:

tot regter-plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank te Arnhem, mr. *J. H. van Gennep*, advocaat aldaar.

† *'s Hertogenbosch*, 4 aug. De vereeniging van kiesgeregtigden van dit district, »vrijheid, openbaarheid, orde," hernam den 1sten dezer weder hare vergaderingen in de zaal van het societeits-gebouw de Unie. De president van het bestuur opende deze zitting met eene toespraak, waarin ZED. een blik op de ruim anderhalf jaar geleden gehouden vergaderingen wierp en het gewigt dezer bijeenkomsten schetste. Den kiesgeregtigden werd kennis gegeven dat de lange tijdsruimte, welke sedert de laatste vergaderingen had plaats gehad, even als de veranderingen door de kieswet in de kiesbevoegdheid gebragt, den kiezersraad genoopt hadden, behoudens herkiesbaarheid, af te treden. Vervolgens ging men tot eene stemming voor de leden des bestuurs over, waarbij nagenoeg het geheele aftredend bestuur werd herkozen en de vergadering tot nadere bijeenroeping gesloten.

Aan die vergadering wenschen wij meer kiezers te zien deelnemen, daar er dan sprake zal wezen van de vervulling eener vacature voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal en van acht keuzen voor de Provinciale Staten van Noord-Brabant. De thans gehouden vergadering getuigt trouwens niet van den ijver der kiezers, want zoo wij ons niet vergissen, waren er van de ruim 400 leden dezer vereeniging slechts 87 opgekomen, waarvan men misschien de meesten nog meer uit nieuwsgierigheid dan uit belang zag opdagen. Ook de buitengemeenten van ons district behooren zich bij onze stad aan te sluiten, wil men eensgezindheid en zamenwerking erlangen. De nieuwe kieswet toch verbindt Waalwijk en Heusden met onze stad. De aanvulling der vacature van den Heer *Schiffer*, door Heusden gekozen, is hierdoor ontstaan; eigenbelang, baatzucht, onverschilligheid worden ter zijde gesteld, wil men eene goede keuze doen. Dat zij de eene of andere kleur aannemen maar niet blijven, zoo als hier meestal het geval is, zonder beginsel, zonder doel.

Assen, 7 aug. Heden heeft de buitengewone vergadering der Provinciale Staten alhier plaats gehad. De voorzitter stelde voor, eene beraadslaging te houden, om door eene verhooging van de reeds door deze provincie verleende subsidien tot het ondernemen [illegible] dezer kanalisatie, tot een zeker bedrag aan te vullen hetgeen nog aan de bijeengebragte kapitalen ontbreekt, en alzoo de uitvoering der kanalisatie of de verbetering en verlenging der Hoogeveensche-vaart mogelijk te maken. De heer mr. *G. L. Kniphorst*, uit Meppel, maakte bezwaar, dat aan eene spoedig af te treden vergadering eene zoo gewigtige zaak ter behandeling wierd aangeboden; hij meende dat alleen bij de nieuw te verkiezen staten de bevoegdheid berust om besluiten dienaangaande te nemen; hij stelde derhalve voor, de vergadering te adjourneren; zulks werd evenwel bestreden en verworpen met 15 tegen 9 stemmen. De voorzitter benoemde daarop eene commissie van onderzoek welke morgen verslag zal uitbrengen. Het zal wel onnoodig zijn te vermelden, dat de belangstelling in deze zaak, welke voor onze provincie zóó rijke gevolgen kan hebben, zeer groot is, en dat allen met ongeduld de besluiten dier vergadering te gemoet zien.

(*Hand.*)

Arnhem, 9 *aug*. Gisteren avond is eene dienstmeid, naar de weide gaande om te melken, over de Rijnbrug alhier door een matten kogel, bij het proberen van schietgeweer, in het onderlijf getroffen. Gelukkig dat de kogel zijne kracht had verloren, zoo dat de meid met eene kleine wond vrijkomt. Zij is onder behandeling van den heelmeester *G. J. Greif*.

— Heden morgen is hier uit den Rijn opgehaald het lijk van den schippers-knecht *F. Visser*, den 5den dezer bij het omslaan van eene boot verdronken.

Ingezonden Stukken.

Vraagpunten van Staatsregt.

I.

De Raad der stad Arnhem heeft in zijne vergadering van 3 augustus eene beslissing genomen op een, tegen de voorloopig vastgestelde kiezerslijst ingediend, bezwaarschrift, waarmede wij ons in geenen deele kunnen vereenigen. Wij achten het nuttig om al dadelijk, door openbare behandeling van soortgelijke vraagpunten, er de aandacht op te vestigen; het zal een artikel zijn tot zorgvuldige pligtsbetrachting. De heer J. M. DE KEMPENAER had zich gewend tot den Raad met het bezwaar: dat zijn aanslag in de belasting niet op het juiste cijfer in de kiezerslijst was uitgetrokken, en had deswege herstel gevraagd.

De raad heeft echter dat verzoek afgewezen, op grond: dat de betrokkene er geen belang bij zou hebben, op de lijst, zoo zijn naam er behoorlijk op voorkomt, tevens het juiste bedrag van hetgeen hij in de belasting betaalt, vermeld te zien.

Ik meen, dat die beslissing in strijd is met de wet. De door den raad opgegeven grond, komt mij onhoudbaar voor.

Art. 11 der Kieswet geeft, onder anderen, bevoegdheid aan elk kiezer om bezwaren tegen de lijsten in te dienen, wanneer daarop zijn naam, tegen de bepaling van art. 8, *niet* of *niet behoorlijk* voorkomt. Het is waar, dat eene oppervlakkige lezing dier bepaling zou doen denken, dat het bezwaar alleen dan kon opgaan, als niet voldaan ware aan het voorschrift van art. 8, dat niets vordert dan het brengen van den *naam* van elk kiesbevoegd inwoner op de lijst. Het is echter blijkbaar dat er inderdaad meer wordt geëischt dan het brengen *van den naam* op de lijst. Immers, hoe zal iemand kunnen weten, zoo hij niets, dan een naam vermeld vindt, of die persoon is *meerderjarig*, of hij door geboorte of naturalisatie is *Nederlander*, of hij den gevorderden census betaalt? — Alle vraagpunten, die over de kiesbevoegdheid beslissen. Daarom beveelt art. 9: dat de lijsten, *behalve den naam*, ook moeten vermelden de *voornamen* van den kiezer, de *plaats en dagteekening zijner geboorte of de dagteekening zijner naturalisatie*, en eindelijk *het bedrag waarvoor hij in elke belasting* afzonderlijk is aangeslagen.

Deze voorschriften der wet zijn gebiedend, en in der daad zouden de lijsten geene waarde hebben zonder dat; want niemand zou zonder dat, in staat zijn de *bevoegdheid* van den kiezer te onderzoeken.

En als nu art. 11 zegt, dat men zich bezwaren kan wanneer zijn naam *niet* of *niet* BEHOORLIJK op de lijst voorkomt, dan zijn wij het volkomen eens met de aanteekening van den heer BOISSEVAIN, luidende: »*Niet behoorlijk*", dat is: »niet overeenkomstig het bepaalde bij art. 9."

In der daad staat men niet *behoorlijk* op de lijst vermeld, zoo de eischen der wet niet zijn nageleefd. Tot nadere aandrang schrijven wij hier de aanteekening af van den heer B., werwaarts hij bij art. 14 verwijst; te weten op het geheel gelijkluidend artikel 78.

»Naar eene strenge opvatting der letter van deze bepaling, zou het schijnen, dat daarbij *alleen* bevoegdheid wierd verleend, tot het indienen van bezwaren, als de lijst zondigt *tegen* het voorschrift van artikel 75 (gelijkluidende aan art 8) niet als de bepalingen van artikel 76 (gelijk aan art. 9) zijn verwaarloosd. Art. 75 nu eischt enkel plaatsing van den *naam* op de lijst; maar art. 76 beveelt, *behalve den naam*, ook de voornamen, plaats en dagteekening van geboorte, dagteekening van naturalisatie, het bedrag, waarvoor men in elke belasting afzonderlijk is aangeslagen en waar de aanslag is geschied, te vermelden. Juister ware welligt in dit artikel gezegd: »*tegen* de bepalingen van artt. 75 *en* 76." (artt. 8 en 9). Daar evenwel dit artikel het indienen van bezwaren toelaat, als zijn naam of die van een ander niet *behoorlijk* op de lijst voorkomt, en daar nu de wet zelve gebiedt, behalve den naam, ook het in art. 76 (art. 9) opgegevene te vermelden, zoo zou men met reden kunnen beweren, dat men niet *behoorlijk* op de lijst ware geplaatst, als er tegen het voorschrift van art. 76 (art. 9) is gezondigd. Zal toch het woord *behoorlijk* eenigen zin hebben, dan moet men in de eerste plaats vragen: Hoe gebiedt de wet dat het *behoort*?"

Naar ons oordeel is die verklaring volkomen juist. Het zijn immers de kenmerken der bevoegdheid van een kiezer, die in art. 9 zijn opgenomen, en die, behalve zijn naam, aan het openbaar onderzoek moeten zijn blootgesteld.

Nu moge de raad van Arnhem zeggen: men heeft er geen belang bij, zoo men toch op de lijst staat, de belastingsom, die men betaalt, met juistheid te zien vermeld; — het is hier de vraag niet, of iemand bij het herstel van eene verkeerde opgave *belang* heeft, maar of hij *regt* heeft naar de wet: *Belang* is een zeer subjectief denkbeeld, waarover geen oordeel open staat; maar *regt* is een meer stellig begrip, dat opgemaakt kan worden uit de voorschriften der wet. Het is zeer *gemakkelijk* — en wij hopen immers niet, dat onze raad aan zucht tot gemak hebbe toegegeven — te zeggen: gij zijt buiten belang; maar ik betwijfel of daarover eene beslissing wordt gevraagd, of daarover uitspraak te doen, tot de bevoegdheid van den raad behoore. Stipte toepassing der wet — zietdaar zijne roeping.

Wij hopen, dat de heer J. M. DE KEMPENAER dit geschilpunt aan de regtbank zal onderwerpen. Het is noodig, dat de eerste stappen ter uitvoering onzer nieuwe staatsregtelijke wetgeving met juistheid worden gezet, opdat men niet op afwegen gerake.

II.

Niet zonder bevreemding hebben wij bemerkt, dat op de kiezerslijsten van Arnhem een groot aantal personen zijn gebragt, en er tot dusver op zijn blijven staan, die den staat van Nederlander missen. Bij de voorloopige vaststelling dier lijsten heeft men *gemakshalve* eenvoudig de lijsten van het vorige jaar gevolgd, en die aangevuld met de nieuw-bevoegden. Op die vroegere lijsten nu kwamen echter een dertigtal namen van personen voor, die *vreemdelingen* zijn, maar die men toen, uithoofde van *vestiging*, naar de bepalingen van art. 8 van het Burgerlijk Wetboek, als met *Nederlanders gelijk gesteld* heeft beschouwd. Hoezeer er thans wel niet den minsten twijfel meer bestaat, naar de bepalingen der wet tot uitvoering van artikel 7 der grondwet, die reeds van *kracht* is, dat die personen *niet* op de kiezerslijsten behooren, schijnt echter de raad van oordeel te zijn geweest, dat hij niet geroepen was daarover te beslissen, *omdat* er geene bezwaren tegen de toelating dier personen waren ingediend. De raad heeft zich derhalve onbevoegd geacht om, uit eigen hoofde, de lijsten aan een onderzoek te onderwerpen. En in der daad geeft de wet geene aanleiding tot eene andere opvatting; want de bepaling van art. 14: »de raad verbetert de lijsten zoo als hij vindt te behooren," schijnt, in verband met hetgeen voorafgaat en er op volgt, alleen te doelen op die verbeteringen, welke uitvloeisels zijn van zijne beslissingen over ingediende bezwaarschriften.

Het eigenlijk onderzoek der lijsten is, naar het mij voorkomt, door de wet alleen overgelaten aan de kiezers zelve. Zij zullen dus een ijverig gebruik van hun regt van onderzoek en bezwaar moeten maken, zoo men verlangt, dat de lijsten met eenige naauwkeurigheid worden opgemaakt. Bijzondere personen nu, zullen gewoonlijk zich slechts bepalen bij het nagaan en inleveren van bezwaren, die hun *persoonlijk* aangaan, en huiverachtig zijn de schrapping van de lijst van de namen van anderen te vragen, waaraan somwijlen, door de betrokkenen, het denkbeeld van vijandige gezindheid kon worden gehecht. Daarom zou het hoogst doelmatig en nuttig zijn, indien daar, waar zich vaste kiezersvereenigingen vormen, het bestuur dier vereenigingen wierd belast met een naauwkeurig onderzoek der lijsten. Toezigt op de verrigtingen van de regenten te houden, en ijverig gebruik te maken van de bevoegdheden door de wet toegekend, moet in de zeden der natie worden gebragt; *zelf* te onderzoeken, *zelf* te handelen, moet meer en meer, gelijk het een hoofdbeginsel der nieuwe wetgeving is, ook in toepassing worden gebragt. Het bestuur eener kiezersvereeniging, den bepaalden last van de gezamenlijke leden der vereeniging uitvoerende, kan, zonder [illegible] te worden van door persoonlijke beweegredenen of vijandschap geleid te zijn, voegzamer zorgen voor de zuivering der lijsten, dan wanneer dit [illegible] in 't bijzonder wordt overgelaten. [illegible] eerste sluit het laatste niet uit. En wanneer [illegible] de beslissingen die in grootere gemeenten [illegible] zoodanige kiezersvereenigingen waken [illegible], zullen, openbaar worden gemaakt, [illegible] zullen ook de besturen der kleinere [illegible] welligt het toezigt [illegible] daarnaar rigten, en eenparigheid in de toepassing der wet worden bevorderd. Thans is het, minst genomen zonderling, dat

[illegible] naar de lijsten der hoogst aangeslagenen [illegible] de Staten zijn geweerd, omdat zij [illegible] Nederlanders zijn, niettemin als *zoodanig* op de kiezerslijsten voorkomen. Die strijd moet ophouden.

Voor dimaal is er echter niet aan te veranderen. Het gemeentebestuur is onbevoegd in eenmaal vastgestelde lijsten wijzigingen te brengen, en hij, die op de gesloten lijst voorkomt, is kiesbevoegd. Het diene evenwel als eene waarschuwing voor het vervolg, en als eene aansporing voor het uitvoerend bestuur van Arnhem, om eenige meerdere zorg aan het opmaken der lijsten te besteden. Reeds dadelijk had men grootere naauwkeurigheid mogen verwachten.

III.

Uit de belangrijke resolutie van heeren Gedeputeerde Staten van Gelderland, waarbij aan de brieven van naturalisatie, vroeger door den Koning verleend, regtsgeldigheid is ontkend, zijn nog een paar punten van ondergeschikt belang gebleken, die echter wel verdienen met een enkel woord aan de opmerkzaamheid van het publiek te worden onderworpen.

[illegible] dier resolutie blijkt, in de eerste plaats, dat de heer HORN, die thans door Gedeputeerde Staten als Nederlander is gewraakt, in 1845 door de provinciale staten van Gelderland als lid dier vergadering is toegelaten, op grond, dat hij krachtens zijne in 1842 verkregene naturalisatie den staat van Nederlander zou hebben bezeten. Dezelfde regtsgronden evenwel, die thans tegen de toelating van den heer HORN worden aangevoerd, golden even zeer in 1845. Verwonderen moet het ons echter niet, dat die gronden in 1845 door de provinciale Staten niet in aanmerking zijn genomen; men ging destijds wel verder; jaren lang maakte, bij voorbeeld, iemand deel van dien *pot-pourri* uit, welke noch door geboorte Nederlander was, noch brieven van naturalisatie had verkregen, maar die enkel een [illegible] van den koning vertoonen kon, waarop gesteld [illegible], dat Hij, WILLEM, den bedoelde voor een Nederlander hield.

In de tweede plaats is gebleken dat de brieven van naturalisatie des heeren HORN *gratis* zijn geregistreerd. Art. 12 der wet van 31 mei 1824 beveelt echter dat er voor brieven van naturalisatie een regt geheven zal worden van 100 tot 600 gulden, door den Koning naar omstandigheden te bepalen. Nu is het waar, dat art. 29 dierzelfde wet aan den Koning de bevoegdheid verleende, in *bijzondere gevallen of in het algemeen belang* kwijtschelding of vermindering der regten en boeten, in die wet voorgeschreven, te verleenen: maar het ware toch niet overbodig geweest tevens ter kennisse te brengen wegens welke *bijzondere* omstandigheden, of uit aanmerking van welk punt van *algemeen belang* geheele kwijtschelding der registratieregten aan den heer HORN is verleend geworden. Wij zouden geene voorstanders zijn van het denkbeeld om den staat van Nederlander, als het ware, zoo duur mogelijk te verkoopen. Een matig en vast regt mag van eene [illegible] akte als naturalisatiebrieven zeker even goed als van elke andere akte geheven worden; maar wij nemen geenzins die bepaling der wet van 31 mei 1824, wier vervanging is toegezegd, in bescherming. Zoolang echter eene wet van kracht is behooren er gegronde redenen te kunnen worden aangevoerd, die de gevallen van uitzondering wettigen. Of is de uitzondering ook hier tot regel gemaakt, zoodat wij wel eene wet hadden, maar alleen uit weelde, om ze nimmer te gebruiken, dan alleen in sommige gevallen om dezen of genen eens te kwellen? — Hetgeen vroeger met de brieven van naturalisatie is geschied, ligt geheel in het duister; maar te vergeefs zoeken wij naar eenige denkbare reden waarom de heer HORN van het registratie-regt kan zijn vrijgesteld.

Daarentegen zijn wij onderrigt dat anderen voor [illegible] naturalisatiebrieven, welke thans alle waarde [illegible], tot het hoogste regt toe hebben moeten betalen, dat, met de opcenten, een bedrag van *f* 828 uitmaakt. Indien deze zich nu aanmelden om bij de wet te worden genaturaliseerd, en de Koning mogt kunnen goedvinden, hun het registratieregt kwijt te schelden, uit aanmerking van [illegible], dat zij het reeds eenmaal hebben [illegible] men zou het niet anders dan billijk kunnen vinden.

Aan de Redactie!

[illegible] de vrijheid de [illegible] van de *Arnhem*[illegible] hierneven te doen toekomen een afschrift [illegible] missive, heden door mij aan de Tweede [illegible], waaraan zij mij verpligten zal, [illegible] haar geacht dagblad [illegible] publiceren.

[illegible] augustus 1850.

J. P. P. VAN ZUYLEN VAN NYEVELT.

Aan den heer voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

[illegible], overeenkomstig art. 117 van het Reglement van Orde, de eer UHoogEd. Gestr. te berigten, met verzoek daarvan mededeeling te willen doen aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, dat ik besloten heb met den derden maandag in september dezes jaars, mijn ontslag te nemen als lid van gemelde Kamer.

Ik acht het onnoodig de redenen uit een te zetten welke mij tot dezen stap hebben doen besluiten; het zijn nagenoeg dezelfde welke reeds enkele mijner medeleden tot een gelijksoortig besluit hebben geleid.

Almen, 5 augustus 1850.

(*get.*) J. P. P. VAN ZUYLEN VAN NYEVELT.

Advertentiën.

Getrouwd:

J. D. PASTEUR,
Notaris te *Doetinchem*,
en
S. W. H. STRUBEN.

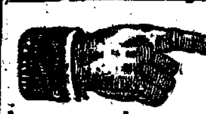
AMBT-DOETINCHEM, den 8sten Augustus 1850.

UIT DE HAND TE KOOP: Eene nieuwe TILBURY, eene DITO gebruikte zoo goed als nieuw, zeer ligt; eene BAROUCHETTE-VIGILANTE voor zes personen, zeer ligt en sterk, voor een en twee Paarden; een nieuwe TENTWAGEN voor zes personen, voor een en twee Paarden, van Wagenmakers en Smidswerk klaar; een DITO voor negen personen, en twee voor vier personen en beide zoo goed als nieuw. Te bevragen bij den Mr. Rijtuigmaker *J. H. SPARMAKERING*, op den Velper Steenstraat te *Arnhem*. — *Brieven franco.*

Bij *Arnhem* te HUUR, op korten afstand van den Straatweg naar *Velp*, een HEERENHUIS, bevattende zes KAMERS, DOMESTIQUE KAMERS enz., met spatieusen TUIN, hebbende voor en achter een riant uitzigt. Te bevragen met *franco brieven*, gemerkt G. K. bij den Boekhandelaar *H. B. BREIJER* te *Arnhem*.

Men verlangt tegen 1 November aanstaande, een' bekwamen HUISKNECHT, tusschen de 30 en 40 jaren oud, van goede getuigschriften voorzien. Het loon is bepaald op *f* 120 's jaars, behalve kleeding en profijten. — Adres met *franco brieven* onder Lt. S. bij den boekhandelaar *W. J. KRUYT* te *Arnhem*.

† † † De ondergeteekende, sints negen jaren in het Hollandsche vlek *Vaals*, bij *Aken*, als OOG-ARTS gevestigd geweest, geeft bij deze te kennen, dat hij dagelijks van 9—12 (en van 12—1 ure voor de Armen *gratis*) te consulteren is.

Med. Dr. *ELVENICH*, Oog-arts,
Ketelstraat Wijk E. No. 14 te *Arnhem*.

Eene opmerkingswaardige genezing te Hobart Town door de Pillen en Zalf van HOLLOWAY.

De majoor *WALCH* te *Hobart Town* schrijft dat de Pillen van *HOLLOWAY* zeer voordeelig bekend zijn in *van Diemensland*. Hij spreekt van eenen man die sedert jaren onder de behandeling was geweest van de geneeskundigen aldaar, en dat dezelve ten laatste als ongeneesbaar verklaard en als dusdanig uit het hospitaal gezonden zijnde, zoo ellendig en zwak was geworden, dat hij slechts met behulp van anderen eenige schreden konde gaan. In dezen toestand begon hij de Pillen van *HOLLOWAY* te gebruiken, welke zijn geheel gestel zoo volmaakt, als het ware hernieuwd hebben, dat hij thans een sterk en gezond man is.

Doosjes Pillen van *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50; *Potjes Zalf* van *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15 *f* 15.90 *f* 23.90.

Zijn op *franco-aanvrage* à contant te bekomen, bij den Heer *S. STRAATMAN*, Hoofddepôthouder te *'s Hertogenbosch*; den Heer *F. ROMEIJN* [illegible], Depôthouder te *Arnhem*; den Heer *B. ADA*[illegible], Depôthouder te *Amsterdam*; als middelen [illegible] Strand, 244, *HOLLOWAY'S* Etablissement.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Van *Amsterdam* naar *Kampen*, DAGELIJKS, 's Morgens te 6 ure.

Van *Kampen* naar *Amsterdam*, DAGELIJKS, 's Namiddags te $1\frac{1}{2}$ ure.

Van *Amsterdam* naar *Deventer* en *Zutphen*, DIRECT Maandags, Woensdags, Donderdags en Zaturdags, 's Morgens te 6 ure.

Van *Zutphen* naar *Deventer* en *Amsterdam*, DIRECT Zondags, Dingsdags, Donderdags en Vrijdags, 's Morgens circa 8 ure, te *Amsterdam* in corresponpentie met den laatste Spoortrein naar *Haarlem*, *Leiden*, *'s Hage* en *Rotterdam*.

Van *Kampen* naar *Arnhem* en *Keulen*, Zondags, Dingsdags en Donderdags, 's Morgens te 6 ure.

Van *Arnhem* naar *Dusseldorf* en *Keulen*, Zondags, Dingsdags en Donderdags, 's Avonds circa 8 ure.

Van *Arnhem* naar *Zutphen*, *Deventer*, *Zwolle* en *Kampen*, Maandags, Woensdags en Zaturdags, des voormiddags precies te 11 ure.

Burgerlijke stand.

ARNHEM:

Van 2 tot en met 8 augustus.

Ondertrouwd: Mr. W. A. N. Abetson, 30 j. en M. W. S. de Kempenaer, 25 j. — D. Willemsen, 24 j. en H. Klomp, 27 j. — B. Willemse, 27 j. en G. F. Kerkkamp, 41 j. — W. Weijl, 36 j. en M. Gulleman, 30 j. — J. Hendrikse, 39 j. en M. Elings, 34 j. — G. J. Bronkhorst, 23 j. en C. E. Schlee, 26 j. — W. Mulder, 32 j. en M. G. S. le Roy, 26 j. — H. J. Verslnijs, 31 j. en G. Gerritsen, 22 j.

Gehuwd: J. M. Plate met W. Kummeling. — C. IJzelendoorn met C. W. Welling.

Bevallen: G. Jansen, geb. van Koppenhagen, D. — N. D. B. E. Dernelle wed. J. Leemars, D. — H. Wouters, geb. Jansen, Z. — J. Bosman, geb. van der Wiel, Z. — D. A. van Heuven, geb. van der Linden, Z. & D. — B. C. Reesink, geb. Tennissen, D. — A. de Swart, geb. Knuver, D. — E. Jansen, geb. Thomassen, D. — T. Meijer, geb. Jansen, Z. — M. C. L. de Geest, geb. Steffeler, Z. — C. F. D. Scheepers, geb. van der Stroom, Z. — J. Warner, geb. Schill, D. — G. Jansen, geb. Antink, Z. — E. S. Breijer, geb. Wesser, D. — G. [illegible] Willemsen, D. — J. J. Magendans, geb. Wanders, D. —

Overleden: doodgeb. Z. van A. E. Cohen en E. Gompertz. — E. M. van Emden, 22 j. 7 m. — E. Smit, 1 j. 5 m. — C. van Wijk, wed. P. M. van Baak, 74 j. — W. J. Arentsen, 14 d. — H. van Benschop, wed. J. V. Schwendbauer, 84 j. — A. de Bouter, 3 j.

TIEL.

Van 30 juli tot en met 6 aug.

Gehuwd: H. J. Harte met C. Verweij. — G. Lacet met K. de Bie. — H. J. Robeer met G. J. Pieterson.

Bevallen: C. van Daal, geb. van de Kamp, D. — H. van Westering, geb. van [illegible] — C. Hickendorff, geb. Mulders, [illegible], geb. Pieper, D. — H. Pieterson, geb. van den Berg, Z. — H. Manders, geb. Egbergs, Z. — C. Ratten, geb. Vissers, Z. — F. W. C. S. Pijsel, geb. Beck, Z. — M. Pruijs, geb. van IJzendoorn, D. — K. Walbeek, geb. van Gelderen, D.

Overleden: W. Snelletjes, [illegible], van Oort, 68 j. — Doodgeb. Z. van G. Anderneck, en van T. Maasbach.

Marktprijzen.

TIEL 2 aug.

Het weinig aangevoerde van *Tarwe* werd [illegible] de prijzen van voor acht dagen vlug opge[illegible], van oude *Rogge* was weinig aangebragt [illegible] werd als voren opgenomd, van nieuwe [illegible] was circa 100 mudden aangevoerd, en dezelve [illegible] tamelijk droog maar smalgranig, *Garst* en [illegible] als voren. *Boonen* meer gevraagd en 25 cts. hooger. — *Tarwe* van *f* 6.25, *f* 7.25 tot *f* 8.00 [illegible] *Tarwe* *f* 8.50; O. *Rogge* van *f* 4.75, *f* 5.00 tot *f* 5.25; N. *Rogge* *f* 5.00, *f* 5.25 tot *f* 5.50; *Garst* van *f* 3.75 tot *f* 4.00; *Haver* van *f* 2.30, *f* 2.50 tot *f* 2.80; *Boonen* van *f* 4.75 tot *f* 5.25; *Koolzaad* was er veel te veel, en moest 75 cts. lager dan ll. maandag worden afgegeven, hoewel er weinig is verkocht, voor *f* 10.00, *f* 10.25 tot *f* 10.75.

Waterhoogte te Arnhem.

9 Aug. 2 El 5 Palm 7 Duim; gew. 0 D. gev. 1 D.

[illegible] dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.00 [illegible] regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.